

बागायती रोपमळ्यांचे बळकटीकरण करणे
या राज्य पुरस्कृत योजनेसाठी सन २००६-०७
मध्ये निधी वितरणाबाबत.....

महाराष्ट्र शासन,
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्र. रोवाब-११०७/प्र.क्र.२/१३ अ
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२,
दिनांक : ११ जानेवारी, २००७.

वाचा :-

- १) संचालक फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्र. आयु. कृषि. शारोवा/अनुदान ४८२/२००६, दिनांक २३/२/२००६ चे पत्र.
- २) वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक: खर्चनि-१००६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय दि. २०/४/२००६
- ३) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग पत्र क्रमांक: अंदाज-१००६/प्र.क्र.७३/२-अ, दिनांक ३ मे, २००६.
- ४) संचालक फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्र. आय. कृषि/शारोवा/अनुदान १२७४/२००६, दिनांक २६/५/२००६ चे पत्र.
- ५) संचालक फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्र. कृ. आ. फलो-१/शारोवा/एनएचएम/१३४८५/०६, दिनांक ३/६/०६ चे पत्र.
- ६) व्यवस्थाकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ यांचे पत्र क्र. MSHMPB/P&PM-३/AAP/६८९/२००६, दिनांक २/६/२००६ चे पत्र.
- ७) आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक बीयुडी-२००६/प्र.क्र.१४/का.७ दिनांक २६.४.२००६
- ८) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक-रोवाब-११०६/४५३०/ प्र.क्र.४५/१३-अ दिनांक २१ जून, २००६.
- ९) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक-रोवाब-११०६/४५३०/प्र.क्र.४५/१३-अ दिनांक ३०/६/२००६
- १०) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक: अंदाज-१००६/प्र.क्र.४४/२-अ दिनांक २९/१२/२००६

प्रस्तावना :-

राज्यात राबविण्यात येत असलेल्या रोजगार हमी योजनेशी निगडीत फळबाग लागवड कार्यक्रमांतर्गत मुख्यत्वे शासकीय फळरोवाटीकेवरील कलमे / झाडे लाभार्थ्यांना पुरविण्यात येतात. तसेच शासकीय रोपवाटीकेवरील कलमां/रोपाना बीजोत्पादन कार्यक्रमांतर्गत सुध्दा राज्यात मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे. या व्यतिरिक्त शेतक-यांना उत्कृष्ट वाणांच्या लागवड साहित्यांचा पुरवठा करणे, उच्चतंत्रज्ञानाची प्रात्यक्षिक प्रक्षेत्रे विकसित करणे, रोपवाटिकेवरील कर्मचा-यांना प्रशिक्षण देणे, इत्यादी अनेक बाबींकरीता शासकीय रोपवाटिकांचे बळकटीकरण करणे आवश्यक आहे. या सर्व बाबींकरीता राज्यातील बागायती रोपमळ्यांचे (शासकीय रोपवाटीकांचे) बळकटीकरण करणे ही केंद्र पुरस्कृत योजना वर्कप्लॅनअंतर्गत सन २००५-०६ पर्यंत ७५:२५ अशा अनुक्रमे केंद्र व राज्य हिशयानुसार राज्यात राबविण्यात येत होती.

२. सन २००५-०६ पासून केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानात फलोत्पादन विषयक सर्व योजनांचा समावेश करून वर्कप्लॅन अंतर्गत असलेल्या या योजना त्यात समाविष्ट करण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे बागायती रोपमळ्यांचे (शासकीय रोपवाटीका) बळकटीकरण ही योजना सन २००५-०६ पासून वर्कप्लॅनमध्ये राबविण्यात आलेली नाही. तथापि, सन २००५-०६ मध्ये राबवावयाच्या राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत राज्याच्या मंजूर झालेल्या कृती आराखड्यांतर्गत बागायती रोपमळ्यांचे (शासकीय रोपवाटीकांचे) बळकटीकरण या घटकाचा समावेश करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाच्या या मान्यतेच्या अधिन बागायती रोपमळ्यांचे (शासकीय रोपवाटीका) बळकटीकरण करणे या योजनेस राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.

३. सन २००६-२००७ मध्ये राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान अंतर्गतच्या कार्यक्रमांमध्ये केंद्र शासनाने शासकीय फळ रोपवाटिकांसाठी अनुदानाची तरतूद केलेली नाही असे कृषि आयुक्तालयाने त्यांच्या दिनांक २६/५/०६ च्या पत्रान्वये स्पष्ट केलेले आहे. तथापि व्यवस्थापकीय संचालक महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांनी राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान नवी दिल्ली यांचेकडे चालू आर्थिक वर्षात रु.३७५.०० लक्ष निधी उपलब्ध करून देण्याचा प्रस्ताव सादर केलेला आहे. राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानामार्फत या योजनेसाठी निधी उपलब्ध होण्यास काही कालावधी लागण्याची शक्यता आहे. पर्यायाने निधीच्या अनुपलब्धतेचा परिणाम रोपवाटिकेतील कामांवर होवू शकतो.

४. शासकीय रोपवाटिकेवरील कलमे/रोपे उत्पादन व इतर माध्यमातून उत्पन्न मिळते रोपवाटिकाची आर्थिक स्थिती सुधारण्याकरता उपाययोजना अवलंबण्यात येत असून उत्पादनात वाढ होत आहे. राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान कार्यक्रमासाठी फळपिकाची कलमे/रोपे, भाजीपाला व फुलपिकांची रोपे यासाठी मोठा वाव असल्याने रोप वाटिकासाठी नियमित अनुदान उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. यामुळे सदर योजना राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येवून सन २००६-०७ मध्ये शासकीय रोप वाटिकेचे बळकटीकरण करणे या योजनेसाठी केलेल्या रु.६५२.६३ लक्षाच्या तरतुदीतून रु.१२५.०० लाख इतका निधी दिनांक २१.६.२००६ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे.

आता अन्वये शासन निर्णय क्रमांक- अंदाज-१००६/प्र.क्र.४४/२-अ दिनांक २९.१२.२००६ अन्वये जिल्हा योजनेअंतर्गत रु. २०६.६३ लाख व जनजाती क्षेत्र उपयोजनेअंतर्गत आदीवासी विकास विभागाने त्यांच्या दिनांक २६.४.२००६ च्या शासन निर्णय क्रमांक- बीयुडी-२००६/प्र.क्र.१४/का.७ अन्वये चंद्रपूर जिल्ह्यासाठी या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी उपलब्ध करून दिलेले रु. ०.७५ लाख असे एकूण रु. २०७.७८ लाख शासन निर्णय क्रमांक: रोवाब-११०६/४५३०/प्र.क्र.४५/१३-अ, दिनांक २१.६.२००६ मध्ये नमूद केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

बागायती रोपमळ्यांचे (शासकीय रोपवाटीकाचे) बळकटीकरण ही राज्य पुरस्कृत योजना राज्यात सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यासाठी रु.१२५.०० लाख इतका निधी दिनांक २१.६.२००६ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. आता जिल्हा योजनेअंतर्गत रु. २०६.६३ लाख व जनजाती क्षेत्र उपयोजनेअंतर्गत आदीवासी विकास विभागाने चंद्रपूर जिल्ह्यासाठी या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी उपलब्ध करून दिलेले रु. ०.७५ लाख असे एकूण रु. २०७.७८ लाख दिनांक २१.६.२००६ मध्ये नमूद केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर राज्य योजना राबविण्याकरिता केलेल्या रु. ६,५२.६३.लाख (रुपये सहा कोटी बावन्न लाख त्रेसष्ट हजार फक्त) तरतुदीतून रु. १२५.०० लाख वितरीत करण्यात आले आहेत. उर्वरित रक्कम रु. ५२७.६३ लाख मधून जिल्हा योजनेअंतर्गत रु. २०६.६३ लाख व आदीवासी विकास विभागाने चंद्रपूर जिल्ह्यासाठी जनजाती क्षेत्र उपयोजनेअंतर्गत उपलब्ध करून दिलेले रु. ०.७५ लाख असे एकूण रु. २०७.३८ लाख एवढ्या निधीचे जिल्हा निहाय वितरण सोबतच्या विवरणपत्र "अ" मध्ये दर्शविण्यात आले आहे. त्यानुसार खालील मंजूर लेखाशीर्षातील सन २००६-२००७ च्या तरतुदीतून भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२४०१ - पीक संवर्धन,

११९ - बागायती व भाजीपाला पिके,

११९ - (०३) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना -राज्य योजनांतर्गत योजना

११९ - (०३) (०३) बागायती रोपमळ्याची स्थापना करणे. (२४०१ १७ ४२)"

तसेच जनजाती क्षेत्र उपयोजनेअंतर्गत रु. ०.७५ लाख खालील मंजूर लेखाशिर्षातील सन २००६-०७ च्या तरतूदीतून भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

"मागणी क्रमांक-डी -५

२४०१ -पीक संवर्धन,

११९ - बागायती व भाजीपाला पिके,

११९ " (०४) बागायती रोपमळ्याची स्थापना

११९ - (०१) (०१) राज्य योजनांतर्गत योजना (२४०१ १४१९)

६. या योजनेसाठी मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास व त्याचे जिल्हा निहाय वितरण करण्यास, आयुक्त कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच आयुक्त कृषी महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी या योजनेच्या अंमलबजावणीसंबंधी मार्गदर्शक सूचना संबंधितांना निर्गमित कराव्यात. तसेच वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.२ येथे उल्लेख केलेल्या परिपत्रकातील आणि कृषि व पदुम विभागाच्या संदर्भ क्र.३ येथील पत्रात उल्लेखिलेल्या सूचनांचा काटेकोरपणे अवलंब करण्यात यावा.

७. वरील प्रमाणे मंजूर केलेला निधी अर्थसंकल्पिय तरतुदीच्या मर्यादेत व मासिक निधी विवरण पत्राप्रमाणे खर्च होईल यांची दक्षता आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी घ्यावी.

८. हे आदेश शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.खर्चनि-१००६/प्र.क्र. १/अर्थोपाय , दि. २० एप्रिल, २००६ अन्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब करून प्रधान सचिव (कृषि व फलोत्पादन) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईडवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००७११११६३१४७०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(ल. अ. शाह)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन,

प्रति,

आयुक्त कृषी, महाराष्ट्र राज्य,पुणे. (१० प्रती)

संचालक फलोत्पादन, कृषी आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे, (१० प्रती)

सर्व संचालक, कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे,

सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक,

सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी,

महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई /नागपूर,

वरिष्ठ जिल्हा कोषागार अधिकारी,पुणे.

संचालक लेखा व कोषागार अधिकारी, मुंबई (२ प्रती)

सहसंचालक लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५वा मजला, मुंबई -३२,

सर्व विधान सभा / विधान परिषद सदस्य

माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय मुंबई- ३२.

नियोजन विभाग,(कार्यासन -१४३२) मंत्रालय,मुंबई. / वित्त विभाग (व्यय-१) अर्थसंकल्प -३,१२,

सर्व उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, कृषी व फलोत्पादन विभाग,मंत्रालय,मुंबई.

कृषि, पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग क्रमांक-रोवाब-११०७
प्र.क्र.२/१३अ, दिनांक ११ जानेवारी, २००७ च्या शासन निर्णया सोबतचे विवरणपत्र
विवरण पत्र "अ"

(रु. लाखात)

योजनेचे नांव		(१) बागायती रोपमळ्यांची स्थापना /बळकटीकरण				
		नियत व्यय				
अ.क्र.	जिल्ह्याचे नांव	बिगर आदिवासी	वि. घ. यो.	आदिवासी	ओ.टी.एस.	एकूण
१	मुंबई शहर	--	--	--	--	--
२	मुंबई उपनगर	--	--	--	--	--
३	ठाणे	२०.००	--	--	--	२०.००
४	रायगड	१९.००	--	--	--	१९.००
५	रत्नागिरी	४.२४	--	--	--	४.२४
६	सिंधुदुर्ग	४५.००	--	--	--	४५.००
७	नाशिक	२.००	--	--	--	२.००
८	धुळे	०.५०	--	--	--	०.५०
९	नंदुरबार	३.००	--	--	--	३.००
१०	जळगाव	--	--	--	--	--
११	अहमदनगर	८.५०	--	--	--	८.५०
१२	पुणे	८.००	--	--	--	८.००
१३	सातारा	५.००	--	--	--	५.००
१४	सांगली	५.००	--	--	--	५.००
१५	सोलापूर	१०.००	--	--	--	१०.००
१६	कोल्हापूर	४.००	--	--	--	४.००
१७	बुलढाणा	६.००	--	--	--	६.००
१८	अकोला	२.००	--	--	--	२.००
१९	वाशिम	२.००	--	--	--	२.००
२०	अमरावती	४.००	--	--	--	४.००
२१	यवतमाळ	१.००	--	--	--	१.००
२२	नागपूर	५.००	--	--	--	५.००
२३	वर्धा	३.३५	--	--	--	३.३५
२४	भंडारा	१.५०	--	--	--	१.५०
२५	गोदिया	०.७५	--	--	--	०.७५
२६	चंद्रपूर	३.३९	०.७५	--	--	४.१४
२७	गडचिरोली	७.००	--	--	--	७.००
२८	औरंगाबाद	३.५०	--	--	--	३.५०
२९	जालना	४.००	--	--	--	४.००
३०	बीड	७.००	--	--	--	७.००
३१	परभणी	१.२५	--	--	--	१.२५
३२	हिंगोली	१.१५	--	--	--	१.१५
३३	नांदेड	११.००	--	--	--	११.००
३४	उस्मानाबाद	५.००	--	--	--	५.००
३५	लातूर	३.५०	--	--	--	३.५०
	अवितरित	--	--	--	--	--
	एकूण	२०६.६३	--	०.७५	--	२०७.३८